

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí konanom 23. marca 2016 v Bratislave v trestnej veci odsúdeného **L. H. , pre prečin ublíženia na zdraví** podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a iné, o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku trestná vec odsúdeného L. H. vedená na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Nto/3/2016, **sa tomuto súdu n e o d n í m a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach vykonáva pod sp. zn. 4Nto/3/2016, v trestnej veci odsúdeného L. H., trestne stíhaného pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, **konanie o sťažnosti** (obnova konania) odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Košice I z 1. novembra 2015, sp. zn. 7Nt/15/2015.

V sťažnosti (č.l. 35 – 37, 42) odsúdený L. H. okrem iného žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odňal vec Krajskému súdu v Košiciach a prikázal z dôležitých dôvodov na rozhodnutie buď Krajskému súdu v Prešove alebo v Banskej Bystrici.

Svoju žiadosť odôvodnil tým, že má pochybnosti o objektívnom rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach vo veci jeho sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Košice I, ktorým súd návrh na povolenie obnovy konania zamietol. Okresný súd sa podľa názoru odsúdeného nevysporiadal s čestným vyhlásením J. J., ktorý mal potvrdiť odsúdenému, že v kritickom čase L. H. nemal u seba nijaký nôž a ani žiadny ostrý predmet, aby mohol

skutky kladené mu za vinu spáchať. Ďalej uviedol, že v trestnom spise chýbajú dokumenty, ktoré svedčia v jeho prospech. Odsúdený je presvedčený, že na súde druhého stupňa, keď bude rozhodovať ten istý sudca alebo prokurátor, znovu nebudú mať záujem preštudovať spisový materiál, pretože sú voči nemu zaujatí.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odsúdený L. H. žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odňal predmetnú vec Krajskému súdu v Košiciach a prikázal ju na rozhodnutie Krajskému súdu v Prešove alebo v Banskej Bystrici v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Dňa 16.februára 2016 bol predložený príslušný spisový materiál, aj spolu s písomnými vyjadreniami sudcov trestného úseku dotknutého krajského súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky 22. februára 2016 vrátil spis predkladateľovi s upozornením, aby zabezpečil vyjadrenia všetkých sudcov Krajského súdu v Košiciach, či sa cítia byť vo veci zaujatí. Po doplnení vyjadrení bol 11. marca 2016 spis opätovne predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku (tzv. generálna námietka zaujatosti - vznesená proti všetkým sudcom toho ktorého súdu, sa vlastne považuje za návrh na delegáciu) ako aj predložený spisový materiál a dospel k takému záveru, že v danom prípade **nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Košiciach a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.**

Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku z **dôležitých dôvodov** môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takéhoto postupu. Dôležité dôvody nie sú v zákone taxatívne uvedené, ale treba nimi rozumieť také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia

celkove lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmto dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci.

Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku môže byť tiež zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého: „Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

S ohľadom na uvedené je teda zrejmé, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje tiež i na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

V zmysle súdnej praxe treba pritom pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom.

Pokiaľ ide o posudzovaný návrh, tak tu odsúdený L. H. neuviedol podľa názoru najvyššieho súdu žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by - aj s prihliadnutím na vyššie citované zákonné ustanovenia - boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania danej veci.

Podľa námietky zaujatosti podanej odsúdeným, sudcovia Krajského súdu v Košiciach sú zaujatí preto, že sa ako sudcovia odvolacieho súdu opakovane (štyrikrát) v konaniach o povolení obnovy konania stotožňujú s rozhodnutiami a názormi Okresného súdu Košice I. Významné sú v tomto ohľade i priložené písomné vyjadrenia jednotlivých sudcov Krajského súdu v Košiciach, z ktorých obsahu vyplýva, že títo sa necítia byť v predmetnej veci zaujatí, odsúdeného nepoznajú a nemajú k nemu a ani k veci žiaden vzťah.

S poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre odňatie veci Krajskému súdu v Košiciach, pretože v danom prípade nie sú splnené podmienky na tzv. delegovanie veci inému krajskému súdu v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku, nakoľko nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prerokovanie uvedenej trestnej veci.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 23. marca 2016

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Vypracovala: JUDr. Alena Šišková

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová